«Бекітемін»
Жарөткел негізгі орта білім беретін
мектебінің директоры: __________ Г.А.Алина
№ __1__ «__31__» __тамыз__ 2023 жыл
Пед. кеңесте қаралды

«Келісемін»
Әйтеке би аудандық білім бөлімінің ММ
басшысының м.а __________ А.Т.Саметеев
«____» ______________ 2023 жыл

«Жаһандық құзыреттілік»

(5 сынып)

Сыныбы: 5
Орындады: Алина Г.А
(курс жетекшісі)
№ __1__ хаттама «__28__» __тамыз__ 2023 жыл
Ә/Б отырысында қаралды: __________ Сапиева Н.К
(Ә/Б жетекшісі)
Тексерілді: __________ Жиеналы М.А
(Оқу ісінің меңгерушісі)

ТҮСІНІК ХАТ

2023 – 2024 оқу жылында үлгілік оқу жоспарының вариативтік компонентіне 5 сыныпқа «Жаһандық құзыреттілік» курсы енгізілді.
Жаһандық құзыреттер жаһанданудың қаркынмен дамып келе жатқан ықпалына, жедел әлеуметтік, экономикалық, және технологиялық өзгерістерге, сондай-ақ адамдарға, мәдениет пен ұлттарға жаппай әсер ететін басқа да маңызды жаһандық мәселелерге байланысты ерекше мәнге ие болады.

Курс жаһандық азаматтық құзыреттіліктеріне ие бәсекеге қабілетті тұлғаны, жергілікті және жаһандық проблемалардың өзара байланыстылығы мен өзара тәуелділігін түсінуді, мәдениетаралық өзара іс қимыл мәселелерін, әртүрлі көзқарастар мен дүниетанымдарды сыни талдау мен бағалауды, бірегей білім мен идеяларды құру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

- *Жаһандық құзыреттілік курсының мақсаты: Жаһандық азаматтық құзыреттілікке ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.*
- *Курстың белгіленген міндеттері сабақтастық пен өзара байланысты көздейді, оқу процесінің ажырамас бөлігі ретінде тәрбиелік контентті кеңейтеді.*
- *Курстың мазмұны зерттеу дағдыларын дамытуды және қажетті өзекті ақпаратты іздеуді, сыни ойлау мен рефлексияны, коммуникативтік құзыреттілікті қамтиды.*

Күтілетін нәтиже:

«Жаһандық құзыреттілік» курсы бес бірлікті қамтиды және күтілетін нәтижелер жас ерекшеліктерін ескере отырып жасалған:

- ✓ *жағдаяттық тапсырмаларды орындау;*
- ✓ *әлеуметтік жоба қорғау;*
- ✓ *өзін - өзі құрметтеу;*
- ✓ *ситуациялық есептерді шешу;*
- ✓ *зерттеу жұмыстарын жүргізу;*
- ✓ *аккаунт құру;*
- ✓ *постерлер жасау;*
- ✓ *рөлдік ойындар;*
- ✓ *ақпараттық буклеттер жасақтау.*

Мазмұндық бөлім

Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылық-тарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

Нормативтік бөлім

Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

Ақпараттық – әдістемелік бөлім

Жаһандық құзыреттілік курсы білім алушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларға мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін қолдануға, социумдағы табысты өзара іс қимылға,ахуалды сыни талдау және жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептілік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының ұзақ мерзімді жоспары

5 класс

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
	Парасаттылық және әдеп			
1	Сәлем - сөздің анасы	3	14.09 28.09 12.10	Жағдаяттық тапсырмаларды орындау, «Дастарқан басындағы әдептілік», «Сөз әдебі» бейне ролик дайындау
2	Ата-бабадан қалған ілтипат – отбасының негізі			
3	«Еділ бол да, Жайық бол, ешкімменен ұрыспа» (Асан қайғы)			
4	Дастарқан басында			
5	Біз қорлауға қарсымыз			
	Азаматтық және патриотизм			
1	Отбасыдағы өзара сыйластық	2	09.11 23.11	Әлеуметтік жоба Өзін-өзі құрметтеу, басқаларды құрметтеу ментальдік картасы Ситуациялық есептерді шешу
2	Өз Отанымды мақтан тұтамын!			
3	Өз елімнің лайықты азаматымын!			
4	Түрлі көзқарас, біртұтас ұлт!			
	Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Әлеуметтік желілер деген не?	5	07.12 21.12 11.01 25.01 08.02	Жоба Зерттеу жұмысы Аккаунт құру Постерлер жасау Конкурс Схемаларды құру Ситуациялық есептерді шешу
2	Әлеуметтік желідегі менің аккаунтым			
3	Бартер деген не?			
4	Алғашқы ақша қалай пайда болды және оның қызметі			
5	Адамның еңбегі қалай бағаланады?			
6	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады?			
7	Күнделікті шығынды қалай басқаруға болады?			
	Тіршілік қауіпсіздігі			
1	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік	3	22.02 07.03 04.04	Жоба Рөлдік ойын: «Үйде жалғыз қалу: қауіпсіздік» «Көмекті қалай дұрыс шақыруға болады?» Жағдаяттық есептерді шешу
2	Отпен ойнама			
3	Менің қауіпсіздігім менің қолымда!			
4	Денсаулығым өз қолымда!			
5	Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?			
	Экологиялық мәдениет			
1	Жер – ортақ үйіміз	4	18.04 02.05 16.05 23.05	Жоба Экологиялық тәсіл, акциялар Ақпараттық буклеттер әзірлеу «Табиғат-барлық жаратушылардың жаратушысы» тақырыбындағы суреттер конкурсы
2	Менің айналамдағы әлем			
3	Біздің таза ауламыз			
4	Орманда өзін қалай ұстау керек			
5	Қауіпсіз демалыс			

Пайдаланылған әдебиеттер

Мұғалімдерге арналған

1. https://www.amnesty.org/en/documents/act30/2621/2015/en/

2. https://schoolsonline.britishcouncil.org/classroom-resources/list/riversworld;http://www.riversoftheworld.org. 3. https://www.youtube.com/watch?v=UsV0BFUltvw&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=2

4. https://www.youtube.com/watch?v=W61g76UKdtA&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=8

5. https://www.youtube.com/watch?v=q4gGfzwLudg&list=PLyjVMFi4TYVcpW -fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=11

6. https://www.globalcitizen.org/en/

7. https://www.youtube.com/watch?v=iixwiEBiJol&list=PLyjVMFi4TYVcpWfGY_V_EKQzki2UWyuN&index=10

8. https://www.youtube.com/watch?v=LgQpKDgu2so&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=3

9. http://www.schrockguide.net/uploads/3/9/2/2/392267/critical-thinkingworkbook 262

Оқушыларға арналған

1.https://www.teachingenglish.org.uk/article/global-citizenship-englishlanguage-classroom

2.https://www.youtube.com/watch?v=mJC8euBYDIk&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=5 3.https://solutionfluency.com/en/downloadables/pbl-ideas-book
4.https://solutionfluency.com/en/downloadables/sf-quickstart-skills-guide
5.https://asiasociety.org/education/teaching-global-competence-rapidlychanging-world
6.http://www.oxfam.org.uk/education/teacher-support/tools-andguides/controversial-issues
7.https://www.youtube.com/watch?v=DyM_sdX8znY&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=24 8.http://www.innovationunit.org/wp-content/uploads/2017/04/Work-ThatMatters-Teachers-Guide-to-Project-based-Learning.

9. http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.
10.https://www.youtube.com/watch?v=QvQMh5U9hb8&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=21
11.https://www.youtube.com/watch?v=n3dh6pCWYUc&list=PLyjVMFi4TYVcp W-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=18